

Project Heroverwegingen

Bestuursperiode 2010 – 2014

Stadsdeel Zuid

Over mogelijke maatregelen om het financieel meerjarenperspectief van stadsdeel Zuid in balans te houden

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1. INLEIDING	3
2. HEROVERWEGINGSOPGAVE STADSDEEL ZUID.....	5
2.1 Toelichting op de heroverwegingsopgave	5
3.2 Risico's en aandachtspunten bij de heroverwegingsopgave.....	5
3. WIJKANALYSES STADSDEEL ZUID.....	7
4. FYSIEK DOMEIN	10
4.1 Algemene beschrijving stadsdeeltaken in fysiek domein	10
4.2 Mogelijkheden tot besparing en inkomst optimalisatie fysiek domein	10
4.2.1. Verkeersmaatregelen en infrastructuur	10
4.2.2 AlbertCuyp markt kostendekkend	10
4.2.3 Openbare ruimte en groen.....	10
4.2.4. Milieu en water.....	11
4.2.5 Stedelijke ontwikkeling.....	11
5. SOCIAAL DOMEIN.....	12
5.1 Algemene beschrijving stadsdeeltaken in sociaal domein	12
5.2 Mogelijkheden tot besparing en inkomst optimalisatie sociaal domein	12
5.2.1 Openbare Orde en Veiligheid.....	12
5.2.2 Werk en inkomen	12
5.2.3 Onderwijs en Jeugd.....	12
5.2.4 Welzijn en zorg	13
5.2.5 Sport en recreatie	13
5.2.6 Cultuur en monumenten.....	13
5.2.7 Heroverweging sociaal domein 2009 Oud-Zuid	13
6. BEDRIJFSVOERING&BESTUUR.....	15
6.1 Algemene beschrijving bedrijfsvoering en bestuur	15
6.2 Mogelijkheden tot besparing en inkomsten optimalisatie bij bedrijfsvoering en bestuur...15	
6.2.1 Bestuur.....	15
6.2.2 Bedrijfsvoering	15
BIJLAGE Scenario's per domein.....	17

1. INLEIDING

Amsterdam staat voor een grote heroverwegingsopgave. Het financieel meerjarenperspectief van de gemeente Amsterdam is met de economische crisis en de vervolgens aangekondigde bezuinigingsmaatregelen van het Rijk drastisch veranderd. Vanaf 2011 wordt rekening gehouden met een verdergaande en indringende terugloop van inkomsten en tegenvallers in de uitgaven.

Centrale stad en stadsdelen staan nu elk voor de opgave om voor de jaren 2011 - 2014 in kaart te brengen wat de financiële consequenties en heroverwegingsmogelijkheden zijn. Gezien de grootte van de opgave is duidelijk dat het doel niet gehaald kan worden met efficiency alleen. Een fundamentele discussie over inzet van middelen en uitvoering van taken is noodzakelijk. In dit rapport wordt de centraal stedelijk geformuleerde lijn aangehouden:

- Zodanig bezuinigen dat we de crisis doorkomen, maar aan het einde van de crisis er sterk voor staan;
- Bezuinigen op stad en organisatie. Grote gevolgen voor stad en formatie;
- Heroverweging van allerlei soorten beleid en schrappen en temporiseren van projecten;
- Verminderen of clusteren van beleid- en regie en van inhoudelijke ambitie;
- Beperken van extra inzet tot het eigen verantwoordelijkheidsdomein van de gemeente;
- Ingrijpen in het voorzieningenniveau in de stad;
- Instandhouding van –zo nodig versoberde- basisinfrastructuur;
- verhogen van inkomsten;
- Scherpe rationalisatie van de bedrijfsvoering en de bedrijfsorganisatie.

Alle taken en beleidsvelden van stadsdeel ZuiderAmstel en stadsdeel Oud-Zuid zijn onderwerp van deze heroverwegingsopgave. Er zijn dus geen taken of beleidsvelden vooraf uitgesloten. Wel is er kritisch op gelet dat de maatregelen niet leiden tot 'roofbouw op middelen en mensen' waarbij de maatregelen op langere duur tot onevenredig grote maatschappelijke effecten en/of herstelkosten leiden.

Het resultaat is dat dit rapport vele mogelijkheden tot besparing en inkomsten optimalisatie bevat. Tevens zijn relevante wijkanalyses opgenomen. Er kunnen zodoende op grond van dit rapport, en indien nodig per gebied van het stadsdeel, keuzes worden gemaakt door de het nieuwe bestuur van stadsdeel Zuid. De gevolgen van de te maken keuzes voor de maatschappij, risico's en mate van uitvoerbaarheid zijn daarbij ook benoemd.

Bij het maken van de keuzes door het nieuwe bestuur van het stadsdeel Zuid, wordt het bestuur ook in staat gesteld de keuzes af te stemmen met andere (omliggende) stadsdelen en centrale stad opdat stad en stadsdelen tot een evenwichtig pakket kunnen komen.

Ten aanzien van de in dit rapport gepresenteerde bedragen geldt het volgende:

1. Alle bedragen zijn weliswaar berekend, en berusten op feiten maar ook in zekere mate op aannames. De bedragen in dit rapport bieden voldoende houvast om keuzes te kunnen maken. Nadat het nieuwe bestuur van stadsdeel Zuid een pakket van maatregelen heeft samengesteld, worden de bedragen preciezer uitgewerkt.

2. De bedragen die bij de maatregelen genoemd zijn, zijn structureel en inclusief de zogenaamde overhead. In het bijzonder zit hier dus ook de kosten voor personeel in opgenomen. Het effectueren van een maatregel houdt dus ook in dat er een efficiencyslag gemaakt moet worden naar rato van de maatregel grootte. De cijfers zijn daarmee 'activity-based'. Het is de 'all-in' prijs voor het verrichten van de activiteit. Om deze reden zijn er geen separate voorstellen ingediend om de overhead terug te dringen.
3. De voorliggende maatregelen zijn ambtelijke voorstellen die feitelijk zijn onderbouwd en voorzien van uitvoerbaarheid en risico's. Bepaalde activiteiten wordt voorgesteld bijvoorbeeld om te halveren in plaats van te schrappen om zo een basisinfrastructuur te behouden of om roofofbouw te voorkomen. Het staat het nieuwe bestuur van Zuid vrij daar zelf een andere invulling aan te geven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de heroverwegingsopgave nader toegelicht. Bij dit hoofdstuk is een risicoanalyse gevoegd die ingaat op de mogelijke effecten van het Centraal Stedelijk rapport 'Inzet op Herstel' (gemeente Amsterdam, 8 februari 2010) op stadsdeelfinanciën alsmede ook de onzekerheden bij de nog verdergaande aangekondigde Rijksbezuinigingen. Hoofdstuk 3 bevat de voor deze heroverwegingsopgave relevante wijkanalyses. Hoofdstuk 4, 5 en 6 bevatten achtereenvolgens de domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering&bestuur. Per domein wordt een algemene beschrijving gegeven van de taken van het stadsdeel in het betreffende domein. De volgorde van de opsomming van taken is gebaseerd op de nieuwe stedelijke indeling van de programmabegroting (conform Besturen zonder Ballast). In de tweede paragraaf worden de mogelijkheden tot besparing en inkomsten optimalisatie weergegeven. Deze paragraaf bevat ook de aanduiding van het risico, waar nodig aangevuld met de mogelijke effecten van de centraal stedelijk voorgestelde bezuinigingsmaatregelen.

In de bijlage zijn de gedetailleerde onderleggers van de maatregelen in de domeinen sociaal, fysiek en bedrijfsvoering&bestuur opgenomen. Waar van toepassing zijn drie scenario's (een maximum, medium en minimum scenario) aangegeven. Bij alle maatregelen is kort aangegeven wat de mogelijke gevolgen zijn voor bewoners, ondernemers, omgeving, en de uitvoerbaarheid en risico's voor stadsdeel Zuid.

2. HEROVERWEGINGSOPGAVE STADSDEEL ZUID

2.1 Toelichting op de heroverwegingsopgave

Stad en stadsdelen moeten vanaf 2011 rekening houden met een verdergaande en indringende terugloop van inkomsten en tegenvallers in de uitgaven. Grofweg gaat het voor de stadsdelen daarbij om de volgende onderdelen:

- de bijstelling van de uitkering van het stadsdeelfonds op basis van de septembercirculaire 2009;
- het effect op het stadsdeelfonds naar aanleiding van de aangekondigde bezuinigingen van het rijk;
- het effect op de uitkering van het stadsdeelfonds voor de stadsdelen na 1 mei 2014 als gevolg van de fusies.

Het effect van deze ontwikkelingen op de begroting van stadsdeel Zuid laat zich samenvatten in onderstaande tabel. De genoemde bedragen zijn in miljoen €. Zij geven de bezuinigingsopgave voor stadsdeel Zuid per onderdeel en als totaal over de jaren 2011 – 2014.

Opgave bijstelling begroting stadsdeel Zuid (in miljoen €)

	2011	2012	2013	2014
Septembercirculaire	-12,1	-23,9	-34,6	-42,1
Rijksbezuinigingen	0,0	-19,3	-38,5	-57,8
Totaal stadsdelen	-12,1	-43,1	-73,1	-99,8
Effect Zuid	-1,9	-6,8	-11,6	-15,8
Vaste voet	-2,5	-2,5	-2,5	-2,3
Nieuw beleid	-1,5	-3,0	-4,5	-6,0
Totaal effect Zuid	-5,9	-12,3	-18,6	-24,1
150%	-8,9	-18,5	-27,9	-36,2
150% Zuideramstel	-3,7	-7,8	-11,7	-15,2
150% Oud Zuid	-5,2	-10,8	-16,2	-21,0

De verdeling naar stadsdelen toe is gebaseerd op de percentuele verdeling van de uitkering stadsdeelfonds over de stadsdelen in 2010. In de tabel is te zien dat de bezuinigingsopgave voor stadsdeel Zuid in 2014 € 24.100.000 bedraagt. Ten opzichte van de opgetelde begrotingen van Oud Zuid en Zuideramstel betekent dit een opgave van ruim 11% van het totaal.

3.2 Risico's en aandachtspunten bij de heroverwegingsopgave

De opgave zoals hierboven gepresenteerd is niet een vast gegeven. Er is nog sprake van een aantal risico's en onzekerheden die de opgave nog kan beïnvloeden:

- **Rijksbezuinigingen**
De rijksbezuinigingen zijn qua hoogte en planning nog niet vastgesteld. In dit project is als uitgangspunt genomen dat de rijksbezuinigingen op het gemeentefonds € 3 miljard bedragen en in 6 jaar gerealiseerd worden in de periode 2012 – 2017. Dit is conform de aanname die de centrale stad neemt in haar heroverwegingen;
- **Evaluatie stadsdeelfonds**
De uitkering van het stadsdeelfonds is onlangs door de Raad voor de Stadsdeel financiën geëvalueerd. Bespreking van de evaluatie zou kunnen leiden tot wijzigingen in de

verdeelmaatstaven en bijvoorbeeld het verevenen van de netto parkeerbaten (zie maatregelen centrale stad);

- **Schoon door de poort**

In het kader van de fusie naar stadsdeel Zuid onderwerpen beide stadsdelen zich aan het ‘Schoon door de poort’ traject. Mogelijk komen hier in de periode naar de fusie nog zaken uit die van invloed zijn op de huidige ramingen van inkomsten, bezittingen of uitgaven van het nieuwe stadsdeel Zuid;

- **Maatregelen centrale stad**

De centrale stad heeft op 8 februari haar maatregelen in het kader van de heroverwegingen gepresenteerd. De maatregelen hebben in een aantal gevallen wel degelijk een effect op de stadsdeelfinanciën. We hebben ons hier beperkt tot de maatregelen met de grootste en meest directe impact:

Parkeerinkomsten

In het fysieke domein stelt de stad voor parkeerinkomsten beperkt af te romen en de parkeerinkomsten te herverdelen over alle stadsdelen. Voor stadsdeel Zuid heeft dit grote gevolgen. In 2010 bedragen de netto resultaten voor parkeren in Zuideramstel € 2,5 miljoen, en in Oud Zuid € 15 miljoen. Een aanzienlijk deel van dat bedrag kan daarbij structureel verloren gaan.

ISV

De maatregel impliceert voor de stadsdelen een teruggang van € 20 miljoen naar € 12 miljoen. Een besparing van € 8 miljoen voor de stadsdelen. Conform de reguliere verdeling tussen stadsdelen onderling betekent dit voor Zuid een extra opgelegde besparing van € 1,3 miljoen.

3. WIJKANALYSES STADSDEEL ZUID

Allereerst zijn verbeter- en aandachtspunten van de wijken beschreven. Daarna zijn relevante indicatoren, ten opzichte van gemeente Amsterdam, weergegeven (Figuur 1). Verbeter- en aandachtspunten van de wijken van Stadsdeel Zuid (samenvatting uit de ‘Wijkanalyses Zuid 2009’ (Dienst Onderzoek en Statistiek).

Deze analyse biedt de mogelijkheid om gebiedsgericht keuzes te maken uit het voorgestelde pakket bezuinigingsmaatregelen.

Oude Pijp

De centrale ligging, de hoge dichtheid, de sterke functiemenging en de kleinschalige diversiteit verlenen de buurt een heel sterke identiteit. Er is nog veel kwaliteitsverbetering (openbare ruimte, woningen) en intensivering van het gebruik mogelijk. Voor de toekomst is vooral de inpassing van de NZ-lijn in de openbare ruimte een belangrijke opgave. Het is een vitaal onderdeel van ‘de rode loper’.

Nieuwe Pijp

De Nieuwe Pijp lijkt in een aantal opzichten op de Oude Pijp; de functiemenging is echter minder sterk; de woningvoorraad is minder divers (hoger aandeel sociale verhuur). Het aandeel alleenstaanden is wel relatief hoog, net als het aandeel 20-34 jarigen, maar de stedelijke oriëntatie van de bewoners is gemiddeld aanzienlijk kleiner. Deze ‘doorsnee stadswijk’ heeft in veel opzichten de potentie aansluiting te vinden bij de Oude Pijp.

Diamantbuurt

De Diamantbuurt heet een ‘kansarme gezinsbuurt’ te zijn. De buurt heeft bovendien een slecht imago en wordt gemakkelijk in verband gebracht met overlast en criminaliteit. De gegevens uit statistieken zijn op dat laatste punt overigens minder verontrustend. De potentie van de buurt is gegeven de stedenbouwkundige opzet en de architectuur groot.

Hoofddorppleinbuurt

De Hoofddorppleinbuurt is een in populariteit groeiende buurt die door de nabijheid van erg gewilde buurten nog potentie heeft om stedelijker te worden. De beperkte kwaliteit en diversiteit in de woningvoorraad leiden ertoe dat de opwaardering langzaam verloopt en de buurt voor grote groepen toegankelijk blijft.

Schinkelbuurt

De Schinkelbuurt is klein en divers, met veel water. Een typische buurt waarin particulieren willen investeren. Maatwerk in de publieke ruimte zal de ontwikkeling van doorsnee naar jonge werkende middenklasse buurt kunnen versnellen.

Willemsparkbuurt en Museumkwartier

Door het prijsniveau van onroerend goed en het zeer beperkte aanbod in de sociale sector is de bevolking selectief, maar met positieve uitstraling naar omliggende buurten.

Stadionbuurt

De Stadionbuurt is mozaïek van kleinere buurten die sterk van karakter kunnen verschillen. Sommige stukjes zijn vergelijkbaar met de Diamantbuurt, andere zijn voorbeelden van dure en

exclusieve nieuwbouw. De potentie is mede door de kwalitatief hoogwaardige stedenbouwkundige opzet groot.

Scheldebuurt en Rijnbuurt

De Schelde- en Rijnbuurt zijn, gelegen tussen de nieuwe ontwikkelingen rond de Zuidas en De Amsteloevers, een stil oog in de ‘orkaan’ van de stormachtige ontwikkelingen die Zuid doormaakt. De buurten hebben veel opwaartse potentie. Ze worden gekenmerkt door rust en veel plekken met kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte. Deze buurten vormen het eindpunt van de ‘rode loper’.

IJselbuurt

De IJselbuurt is een overgangszone tussen de multifunctionele Pijp en de veel meer op wonen ingerichte buurten van het Plan Zuid. Een gewilde buurt die, gegeven de woningvoorraad niet tot het topsegment zal gaan behoren.

Station Zuid en omstreken

De Zuidas is volop in ontwikkeling. Naast de ontwikkeling van het gebied zelf speelt hier steeds de vraag hoe de aansluiting op het ‘oude centrum’ van de stad vorm zal krijgen. Bovendien is de vraag hoe de openbare ruimte in het gebied aantrekkelijk en levendig – stedelijk met andere woorden – kan worden ingericht.

Buitenveldert-West en -Oost

Buitenveldert heeft het imago van een ietwat saaie woonwijk voor de wat beter verdiende Amsterdammers. Toch laat deze buurt een dalend aantal 65-plussers zien. Door langzame transformatie, mede onder invloed van de Zuidas, zal de aantrekkelijkheid voor huishoudens in jongere levensfasen kunnen toenemen.

Figuur 1. Selectie van indicatoren uit de Wijkanalyses Zuid (2009)

	Amsterdam	Oude Pijp	Nieuwe Pijp	Diamantbuurt	Hoofddorppleinbuurt	Schinkelbuurt	Willemspark	Museumkwartier	Stadionbuurt	Apollobuurt	Duivelseiland	Scheldebuurt	IJselbuurt	Rijnbuurt	Station Zuid/WTC e.o.	Buitenveldert-West	Buitenveldert-Oost
Hoe verhouden de wijken van stadsdeel Zuid zich getalsmatig ten opzichte van Amsterdam?																	
...% van de bevolking van Stadsdeel Zuid woont in:		10,3	8,6	6,1	8,1	2,8	3,9	8,4	8,9	6,1	0,9	10,1	3,8	6,4	0,9	9,0	5,4
Potentiele werknemers: Verhouding van het aantal banen en de potentiële beroepsbevolking (inwoners tussen 15 en 64 jaar oud). Een laag cijfer geeft aan dat er minder inwoners werken dan dat er banen zijn.	81	43	47	17	65	100	100	100	37	85	74	35	20	60	100	100	100
Aandeel sociale verhuur: Het percentage woningen in de sociale verhuur. Het overige percentage is particuliere verhuur of koopwoningen.	89	37	71	100	26	63	16	11	95	5	21	32	84	79		58	71
Sociale cohesie: De sociale samenhang is gebaseerd op het percentage bewoners dat het eens is met de volgende 4 stellingen: 'In deze buurt gaan bevolkingsgroepen op een prettige manier met elkaar om', 'Ik woon in een prettige buurt waar veel saamhorigheid is', 'Ik voel mij thuis bij de mensen in de buurt', (en na omdraaien van de scores) 'de mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks.	36	72	8	19	92	72	72	36	92	100		83	36	36		8	19
Inrichting woonomgeving: gemiddelde score van bewoners op de vraag 'Hoe beoordeelt u de inrichting van de woonomgeving?' 10 is zeer tevreden.	66	64	62	66	66	65	74	76	68	77		72	70	68		68	
Objectieve veiligheid: Deze index wordt bepaald door aangiftecijfers en gerapporteerde slachtofferschappen op gebied van inbraak, diefstalgeweld, overlast, vandalisme, verkeer en drugs. (Hoe hoger de score, des te minder veilig).	88	100	77	55	71	78	77	67	68	68		65	76	60		50	60
Subjectieve veiligheid: Score die bepaald wordt door de ervaring van bewoners op 3 elementen: veiligheidsbeleving, vermijdingsgedrag en buurtpolitiek.	75	68	68	67	66	62	61	46	47	56		47	54	54		61	58

Rood betekent dat het minder goed gaat, geel dat het ongeveer even goed gaat en groen dat het beter gaat dan in Amsterdam (grenzen zijn [gemiddelde van Amsterdam] -10%

4. FYSIEK DOMEIN

4.1 Algemene beschrijving stadsdeeltaken in fysiek domein

Stadsdelen Oud Zuid en Zuideramstel voeren de volgende taken uit in het fysieke domein¹:

Domein	Stadsdeel	Programma	Lasten 2010	Baten 2010
Fysiek	Oud Zuid	Veiligheid	€ 2.762.000	€ 295.000
Fysiek	Oud Zuid	Openbare ruimte	€ 72.447.000	€ 56.835.000
Fysiek	Oud Zuid	Milieu	€ 1.717.000	€ 72.000
Fysiek	Oud Zuid	Ruimtelijke ontwikkeling	€ 13.228.000	€ 7.725.000
Fysiek	Zuideramstel	Verkeer	€ 9.069.000	€ 9.510.000
Fysiek	Zuideramstel	Stedelijke Ontwikkeling	€ 4.932.000	€ 2.695.000
Fysiek	Zuideramstel	Zuidas	€ 639.000	€ 0
Fysiek	Zuideramstel	Openbare ruimte	€ 15.295.000	€ 1.019.000
Fysiek	Zuideramstel	Milieu	€ 387.000	€ 0
Fysiek	Zuideramstel	Afvalinzameling	€ 9.939.000	€ 7.908.000

Bron: begroting 2010 van Oud Zuid en Zuideramstel.

4.2 Mogelijkheden tot besparing en inkomstenoptimalisatie fysiek domein

4.2.1. Verkeersmaatregelen en infrastructuur

Het realiseren van parkeervoorzieningen en anti-parkeermaatregelen kan worden gereduceerd en zelfs tot nul. Het aanpakken van verkeersonveilige plekken kan worden getemporeerd of gebiedsgericht worden gedaan. In alle scenario's komt dit niet ten goede aan de verkeersveiligheid. De parkeeropbrengsten kunnen worden gemaximaliseerd, al zal dit op veel weerstand stuiten.

Risico: hoog

4.2.2 AlbertCuyp markt kostendekkend

Het kostendekkend maken van de Albert Cuypmarkt stond al gepland, maar kan eerder worden ingevoerd.

Risico gemiddeld

4.2.3 Openbare ruimte en groen

De precario-inkomsten voor terrassen en reclame-inkomsten zijn te verhogen (**risico gemiddeld**). Vervanging van het straatmeubilair kan op een (veel) lager niveau worden uitgevoerd, alsmede het onderhoud van de openbare ruimte. Er zijn meerdere vervangings- en onderhoudsniveau's doorgerekend. Deze maatregelen hebben tot gevolg dat straatmeubilair, openbare ruimte en parken in stadsdeel Zuid minder schoon, heel en veilig zal zijn. Bewoners, bezoekers (toeristen) en nooddiensten kunnen hinder ondervinden in de openbare ruimte. Het stadsdeel kan aansprakelijk worden gesteld bij ongelukken ten gevolge van achterstallig onderhoud. Een minder onderhouden openbare ruimte leidt tot een minder veilig gevoel en kan een mindere sociale veiligheid in de hand werken. **Risico hoog.**

¹ We volgden de programmabegrotingen van beide stadsdelen. Het kan zijn dat een programma componenten heeft in zowel het fysieke als sociale domein. Bij de analyse en het vergaren van maatregelen heeft dit geen rol gespeeld.

4.2.4. Milieu en water

De maatregelen die denkaar zijn worden achtereenvolgens benoemd. Het jaarlijkse milieuprogramma kan worden geminimaliseerd tot het wettelijke minimum, bovenwettelijke milieutaken worden dan niet meer uitgevoerd (**risico laag**). De monitoring van geluid van vliegverkeer rond Schiphol kan worden geschrapt, naast het feit dat geluidsoverlast van het vliegverkeer niet meer objectief kan worden gemaakt, worden ook afspraken met bewoners niet meer nagekomen (risico gemiddeld). Bij het schrappen van het klimaat- en duurzaamheidsprogramma levert stadsdeel Zuid levert niet haar extra bijdragen aan de klimaatdoelstellingen, vervult niet haar voorbeeldfunctie en kan zich als niet-betrouwbare overheid profileren (**risico gemiddeld**). De steun voor Natuur- en milieuteams en particuliere milieu-initiatieven kunnen worden ingetrokken. De bijdragen van hen aan bijvoorbeeld beheer parken en geveltuinen en milieubewustwording zullen verloren gaan (**risico laag**). Daarnaast kan de afvalinzameling in voorheen ZuiderAmstel kostendekkend worden gemaakt (**risico gemiddeld**).

4.2.5 Stedelijke ontwikkeling

In het kader van stedelijke ontwikkeling kan het budget voor stedelijke vernieuwing worden verminderd, beleid hiervoor worden gestaakt en deelname aan de Zuidas worden gereduceerd. Dit heeft tot gevolg dat er stedelijk minder erfpachtinkomsten zijn en sprake is van een mindere stijging van de WOZ. Verder worden de stedelijke doelstellingen, woonopgave en kwaliteitsverbetering openbare ruimte, niet volledig bereikt. Overwogen kan worden het beheer van eigen op een lager niveau te laten plaatsvinden, de waarde van de panden kan onder druk komen te staan niet overal kan meer worden voldaan aan ARBO-eisen. De verhuur van eigen panden kan eerder naar marktconform tarief worden gebracht, dit is al vastgesteld beleid. Verder bestaat de mogelijkheid wijksteunpunten op te heffen. De ondersteuning en advies aan huurders(organisaties) vervalt hiermee.

Risico gemiddeld

5. SOCIAAL DOMEIN

5.1 Algemene beschrijving stadsdeeltaken in sociaal domein

Stadsdelen Oud Zuid en Zuideramstel voeren de volgende taken uit in het sociale domein²:

Domein	Stadsdeel	Programma	Lasten 2010	Baten 2010
Sociaal	Oud Zuid	Meedoen	€ 13.544.000	€ 1.973.000
Sociaal	Oud Zuid	Jeugd en onderwijs	€ 13.126.000	€ 1.271.000
Sociaal	Oud Zuid	Ondernemen en vrijetijd milieus	€ 9.013.000	€ 2.873.000
Sociaal	Zuideramstel	Veiligheid	€ 1.393.000	€ 0
Sociaal	Zuideramstel	Onderwijs, educatie en jeugd	€ 5.676.000	€ 411.000
Sociaal	Zuideramstel	Zorg, welzijn en sport	€ 12.880.000	€ 3.876.000
Sociaal	Zuideramstel	Cultuur	€ 809.000	€ 10.000
Sociaal	Zuideramstel	Economie en arbeid	€ 225.000	€ 0

Bron: begroting 2010 van Oud Zuid en Zuideramstel.

5.2 Mogelijkheden tot besparing en inkomst optimalisatie sociaal domein

5.2.1 Openbare Orde en Veiligheid

Een deel van veiligheidscoördinatie kan worden geschrapt, dat betekent minder inzet op veiligheidsincidenten en wegvallen van integraal veiligheidsbeleid. Het deel dat niet kan worden geschrapt is crisisbeheersing (**risico: hoog**). Handhaven en beheren openbare ruimte kan tot een uiterst minimum worden teruggebracht of, zoals in andere scenario's wordt voorgesteld, worden teruggeschoefd. Dit heeft tot gevolg een (forse) toename van rommel, onveiligheid en toename (jeugd)overlast (**risico: hoog**).

5.2.2 Werk en inkomen

Stimuleringsmiddelen voor ondernemers (zoals keurmerk-veilig-ondernemen en de straat- en ondernemersmanager) kunnen (ten dele) worden afgeschaft. Dat zal de veiligheid en de samenwerking met ondernemers met stadsdeel niet ten goede komen.

Werkgelegenheidsprojecten kunnen worden geschrapt. Dat betekent dat meer mensen (en specifiek risicojeugd) zonder werk komen en kunstinstellingen zullen voor hen belangrijke werknemers missen. Ook kan worden overwogen de schuldhulpverlening te versoberen, hierdoor zullen meer mensen financiële problemen ondervinden. **Risico: gemiddeld**

5.2.3 Onderwijs en Jeugd

Uit het programma onderwijs en jeugd zijn de diverse bezuinigingsmaatregelen te treffen, zoals het (ten dele) schrappen van middelen voor extra onderwijs (zoals schoolzwemmen, schooltuinwerk, vakleerkrachten kunstzinnige vorming en sport), maar ook op onderhoud van bestaande en realisatie van nieuwe onderwijshuisvesting, ouder-en-kind-centra, naschoolse opvang, jongerenwerk en schulphulpverlening jongeren (bijlage I bevat de volledige opsomming). De gevolgen op hoofdlijnen zijn zoal dat de kwaliteit van het onderwijs afneemt, er een mindere kwaliteit van schoolgebouwen is, minder taalontwikkeling bij kwetsbare jeugd, kinderopvangproblemen voor ouders, minder opvoedondersteuning, meer voegtijdige

² We volgden de programmabegrotingen van beide stadsdelen. Het kan zijn dat een programma componenten heeft in zowel het fysieke als sociale domein. Bij de analyse en het vergaren van maatregelen heeft dit geen rol gespeeld.

schoolverlaters, meer overlast van (risico)jongeren en meer jongeren met schulden. Gebiedsgericht keuzes maken uit deze set van mogelijke maatregelen is zeker hier een aanbeveling. **Risico: hoog**

5.2.4 Welzijn en zorg

De voorgestelde bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op voorzieningen voor mensen uit de OGGZ-groep, voor mensen met een beperking (inclusief ouderen) en in algemene zin ‘civil society’. Bezuinigingsmaatregelen (zie volledige weergave in bijlage I) kunnen zoal worden overwogen bij vrijwilligerondersteuning, buurthuis/jongerenwerk, wijkopbouwcentra, woonservicewijken etc. Maar ook bij Maatschappelijke Dienstverlening/Werk en sociaal raadsliden. Daarnaast worden ook als mogelijke bezuinigingsmaatregelen benoemd diverse ondersteunende activiteiten voor ouderen. Bezuinigen op deze posten zal een terugval in sociale samenhang in (kwetsbare) buurten tot gevolg hebben, minder burgerparticipatie, minder diensten en steun voor zwakke groepen. **Risico: hoog**

5.2.5 Sport en recreatie

Bij sport en recreatie kan worden overwogen de subsidiëring voor sportbeoefening stop te zetten of te reduceren. Dat zal de sportbeoefening voor risicojeugd, gehandicaptensport en sport tegen overgewicht bij kinderen treffen. Overwogen kan worden een sporthal en/of twee zwembaden af te stoten. Dit betekent minder mogelijkheden tot sporten en zwemmen, dit heeft vooral impact op zwakkere groepen. Ook kan het onderhoud van sportvelden worden versoberd waardoor sprake zal zijn van achterstallig onderhoud. **Risico: gemiddeld**

5.2.6 Cultuur en monumenten

Subsidies voor kunst en cultuur kunnen (ten dele) worden stopgezet, dit beïnvloedt de kunstsector nadelig, maar ook bijvoorbeeld het bezoekersaantal en bestedingen bij horecagelegenheden (**risico: laag**).

Verder kan overwogen worden één of meerdere bibliotheken te sluiten. Bewoners van Zuid worden minder in de gelegenheid gesteld om kennis op te doen. Naast boeken lezen, worden internet en andere gerelateerde activiteiten in de bibliotheken aangeboden. De bereikbaarheid voor deze basisvoorziening wordt voor met name ouderen, kinderen en andere (kwetsbare) groepen moeilijker (**risico: gemiddeld**)

5.2.7 Heroverweging sociaal domein 2009 Oud-Zuid

In stadsdeel Oud-Zuid heeft in 2009 een eerste heroverwegingsoperatie over het gehele sociale domein plaatsgevonden. Aanleidingen daartoe waren de wens om ‘stapeling’ van beleidsproducten weg te nemen, de afloop van het Fonds Sociaal Domein, een inzichtelijkere koppeling van beleidsprogramma’s met de programmabegroting en –rekening en anticiperen op de eerste tekenen van de economische crisis. De uitvoering van deze Heroverweging sociaal domein 2009 vindt plaats in 2010 en daarop volgende jaren en is zodoende meegenomen in de voorliggende Heroverwegingsopgave.

In het kader van onderhavige heroverwegingsopgave (2011-2014) wordt nog wel een verdergaande ‘stofkamoperatie’ als vervolg voorgesteld. Daarbij kunnen de kleinere beleidsonderzoek-, communicatie-, subsidie- en stelposten nader tegen het licht worden gehouden.

N.B. er is een relatie tussen deze ‘stofkamoperatie’ en de andere hier voorgestelde besparingsmaatregelen in het sociaal domein. Immers, het treffen van besparingsmaatregelen in

het sociaal domein, betekent dat bepaalde posten, die nader onderzocht zouden worden in de stofkamoperatie, al bespaard zijn en dus niet voor nader onderzoek in de stofkamoperatie meekunnen. Het totale bedrag voor de 'stofkamoperatie' slinkt daarmee. **Risico: gemiddeld**

6. BEDRIJFSVOERING&BESTUUR

6.1 Algemene beschrijving bedrijfsvoering en bestuur

Stadsdelen Oud Zuid en Zuideramstel kennen de volgende taken, lasten en baten in dit domein:

Domein	Stadsdeel	Programma	Lasten 2010	Baten 2010
Bestuur	Oud Zuid	Bestuur	€ 10.979.000	€ 1.861.000
Bestuur	Oud Zuid	Middelen	€ 209.000	€ 60.163.000
Bestuur	Zuideramstel	Middelen	€ 4.585.000	€ 42.333.000
Bestuur	Zuideramstel	Bestuur, deelraad en griffie	€ 846.000	€ 0
Bestuur	Zuideramstel	Dienstverlening	€ 6.133.000	€ 1.697.000

Bron: begroting 2010 van Oud Zuid en Zuideramstel.

6.2 Mogelijkheden tot besparing en inkomsten optimalisatie bij bedrijfsvoering en bestuur

6.2.1 Bestuur

Van de twee sets budgetten voor DB, deelraad en griffie kan telkens het kleinste budget vervallen. De grootte van het B neemt af van 7 naar leden, en ook is gekeken naar een DB met 4 en 3 leden is de maximale variant. De onkostenvergoeding wordt teruggebracht naar 90% en 80% in de medium en maximale variant respectievelijk (**risico laag**).

Leges Burgerzaken worden verhoogd en meer kosten worden toegerekend aan het product. Nadrukkelijk betekent wel een nieuwe en stadsbrede afstemming in verband met uniforme tarieven (**risico hoog**).

6.2.2 Bedrijfsvoering

Inkoop wordt sterk geregisseerd vanuit ISS. Dit levert over alle stadsdelen een besparing op van tientallen miljoenen. Voor Zuid wordt een limiet gesteld aan de inhuur van externen (**risico laag**). ICT gaat nadrukkelijk ingezet worden om personeel te besparen door werkprocessen verder te digitaliseren. Ook wordt ICT ingezet om minder werkplekken te realiseren. Beter stuurinformatie moet ten slotte leiden tot efficiënter aanwenden van middelen (**risico gemiddeld tot hoog**).

De adviesfunctie binnen stadsdelen wordt gecentraliseerd zoals ook gebeurt in de servicehuizen. Het financieel beheer wordt ondergebracht in het servicehuis Financieel Beheer (**risico gemiddeld**). De kantinefuncties in de kantoren worden versoberd of verdwijnen en maken plaats voor commerciële catering die zelfvoorzienend is. De beveiliging bij de kantoren wordt geschrapt (**risico gemiddeld tot hoog**).

De stadsdeelkrant wordt stopgezet en de personeelsbladen worden versoberd of stopgezet. Aandacht moet hier uitgaan naar een adequate vervanging voor de wettelijke publicaties en naar een andere wijze van het informeren van personeel (**risico laag**).

BIJLAGE Scenario's per domein

Mogelijkheden tot besparen van uitgaven en optimaliseren van inkomsten

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. verkeersmaatregelen niet(- volledig) uitvoeren	0,6	0,3	0,15
2. onderhoud parkeervoorzieningen en anti-parkeermaatregelen niet (- volledig) realiseren	1,2	0,6	0,3
3. verkeersonderzoek (niet mobiliteitsfonds geld) niet (volledig) doen	0,3	0,2	0,1
4. maximaliseren opbrengst parkeren (uitbreiden gebied, maximaliseren tarieven en invaliden betalen)	+ 2,8	+ 1,4	+0,7

Gevolgen van de maatregelen	
Ad.1	<p>Scenario 1 Verkeersonveiligheid in openbare ruimte wordt niet opgelost. Bereikbaarheid voor nood en hulpdiensten niet overal te garanderen.</p> <p>Scenario 2 Verkeersonveiligheid in openbare ruimte wordt in op half tempo of in de helft van alle gebieden opgelost. Bereikbaarheid voor nood en hulpdiensten niet overal te garanderen.</p> <p>Scenario 3 Verkeersonveiligheid in openbare ruimte wordt in op kwart tempo of in kwart van alle gebieden opgelost. Bereikbaarheid voor nood en hulpdiensten niet overal te garanderen.</p>
Ad. 2	<p>Scenario 1 Geen onderhoud parkeerplaatsen en geen advies speciale parkeerplekken</p> <p>Scenario 2 Als scenario 1, maar onderhoud parkeerplaatsen en advies speciale parkeerplekken wordt gehalveerd.</p> <p>Scenario 3 Als scenario 1, maar onderhoud parkeerplaatsen en advies speciale parkeerplekken wordt tot een kwart teruggebracht.</p>
Ad. 3	<p>Scenario 1 Behoud overige verkeersonveilige plekken en black spots</p> <p>Scenario 2 Als scenario 1, maar aanpak verkeersonveilige plekken en black spots wordt gehalveerd.</p> <p>Scenario 3 Als scenario 1, maar aanpak verkeersonveilige plekken en black spots wordt tot een kwart teruggebracht.</p>

Ad.4	Autobezitters betalen maximaal tarief. De parkeerdruk vermindert.
------	---

Uitvoerbaarheid
<p>Ad. 1 2 en 3 Complex. Te effectueren per 2012. Uitvoerbaarheid van deze besparing is juridisch, organisatorisch en financieel (noodzaak frictie- of transitiebudget) complex. Van geval tot geval zal beoordeeld moeten worden in hoeverre het achterwege laten van het uitvoeren van verkeersmaatregelen of het plegen van onderhoud aan parkeervoorzieningen kan leiden tot situaties waarin het stadsdeel aangesproken kan worden voor het veroorzaken van schade. Wellicht kan het feit dat er sprake is van een rapport of onderzoek waarin wordt aangegeven dat het uitvoeren van verkeersmaatregelen of het plegen van onderhoud tot schade kan leiden tot vergroting van deze aansprakelijkheid leiden.</p> <p>Eventuele contractuele verplichtingen moeten worden nagekomen.</p> <p>Ad. 4 Neutraal. Uitbreiden betaald parkeren is goed uit te voeren, maar stuit op veel weerstand van bewoners en ondernemers. Ten gevolge van eventueel verevening parkeerinkomsten over de stad kan de opbrengst teniet worden gedaan. Te effectueren per 2012.</p>

Risico's :
<p>Ad. 1, 2 en 3 Hoog. Het stadsdeel kan haar taak als wegbeheerder niet goed waarmaken en kan na verwijtbare verkeersongelukken aansprakelijk worden gesteld. De uitvoering moet nog juridisch goed worden onderbouwd.</p> <p>Ad. 4 Hoog Maatschappelijke weerstand. Zie ook risico bij meerjarenperspectief.</p>

Maatregel	Milj. euro		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Albert Cuyp eerder kostendekkend maken	0,4	0,2	0,1

Gevolgen van de maatregel	
Ad.1	Verhoging marktgelden; hogere kosten voor marktkoopliden

Uitvoerbaarheid
Neutraal. Te effectueren per 2011.

Risico
Gemiddeld. Weerstand bij marktkoopliden

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Verhoging precario voor terrassen	+ 0,4	+ 0,2	+0,1
2. Reclame inkomsten verhogen	+ 1,7	+ 0,85	+ 0,43
3. minder straatmeubilair vervangen	1,3	0,65	0,33
4. Verlaging onderhoudsniveau Openbare Ruimte (speciale gebieden: Museumplein, Oude Pijp, Zuidas) van 8 naar 6 in OZ, vergelijkbaar in ZA van A naar B	1,1	0,55	0,28
5. Verlaging onderhoudsniveau Openbare Ruimte van 6 naar 4, vergelijkbaar in ZA van B naar C	1,6	0,8	0,4
6. Onderhoud beheer parken	2,3	1,2	0,58
7. Vervanging en beheer Schinkel	0,1	0	0

Gevolgen maatregelen	
Ad.1	<p>Scenario 1 Hogere kosten voor horecaondernemers</p> <p>Scenario 2 Als scenario 1, maar dan 50% verhoging van de inkomsten voor het stadsdeel.</p> <p>Scenario 3 Als scenario 1, maar dan 25% verhoging van de inkomsten voor het stadsdeel.</p>
Ad.2	<p>Scenario 1 Meer reclame in de openbare ruimte en/of hogere inkomsten per reclame voor het stadsdeel.</p> <p>Scenario 2 Als scenario 1, maar dan 50% verhoging van de inkomsten voor het stadsdeel.</p> <p>Scenario 3 Als scenario 1, maar dan 25% verhoging van de inkomsten voor het stadsdeel.</p>
Ad.3	<p>Scenario 1 Minder heel en veilig straatmeubilair in openbare ruimte in alle gebieden van stadsdeel Zuid.</p> <p>Scenario 2 Minder heel en veilig straatmeubilair in openbare ruimte in de helft van alle gebieden van stadsdeel Zuid</p> <p>Scenario 3 Minder heel en veilig straatmeubilair in openbare ruimte in een kwart van alle gebieden van stadsdeel Zuid</p>

Ad.4	<p>Scenario 1 De centrumgebieden Museumplein, Oude Pijp en Zuidas worden minder goed onderhouden. Mede vanwege de hoge intensiteit van het gebruik heeft dit direct effect op de uitstraling en de leefbaarheid in deze gebieden. Niet alleen heeft dit negatieve effecten op het woon- en leefmilieu ook heeft het negatieve effecten op het vestigingsklimaat en de toeristische uitstraling zal het gebied.</p> <p>Scenario 2 Als scenario 1, maar dan in de helft voor dit areaal.</p> <p>Scenario 3 Als scenario 1, maar dan in een kwart voor dit areaal</p>
Ad. 5	<p>Scenario 1 Kans op verloedering van de openbare ruimte, herstel wordt 'lapwerk'. Bewoners, bezoekers (toeristen) en nooddiensten ondervinden nog meer hinder in de openbare ruimte. Een nog minder onderhouden openbare ruimte leidt nog vaker tot een onveilig gevoel en zal sociale veiligheid verminderen.</p> <p>Scenario 2 Als scenario 1, maar dan in de helft van de gebieden van stadsdeel Zuid.</p> <p>Scenario 3 Als scenario 1, maar dan in een kwart van de gebieden van stadsdeel Zuid.</p>
Ad.6	<p>Scenario 1 Verloedering en verval parken (kans op rooibouw)</p> <p>Scenario 2 Vervuiling en verwildering parken</p> <p>Scenario 3 Hoger gras, minder onderhoud van de parken</p>
Ad.7	Minder onderhoud groengebied Schinkel

Uitvoerbaarheid
<p>Ad. 1 en 2 Neutraal. Ad 1 te effectueren per 2011. Ad 2 te effectueren per 2012.</p> <p>Ad. 3 Het verdient aanbeveling om bij een jaarlijkse inspectie de evt. gevaarstelling te inventariseren en meubilair dat een risico oplevert te verwijderen , te effectueren per 2011.</p> <p>Ad. 4 neutraal, te effectueren per 2011.</p> <p>Ad. 5 complex, te effectueren per 2012.</p> <p>Ad. 6 eenvoudig, te effectueren per 2011. Ad. 7 7 eenvoudig, maar te effectueren vanaf 2012. In voorheen ZuiderAmstel loopt Europees contract af per 2011. In voorheen OudZuid is sprake van een gedeeltelijke uitbesteding en verder eigen formatie.</p>

Risico's:
<p>Ad. 1 Gemiddeld. Veel weerstand.</p> <p>Ad. 2 Gemiddeld: Aannname 1:Te hoge reclame- inkomsten per reclame kan juist leiden tot een afname i.p.v. een toename van het aantal reclames. Aannname 2:Een toename van het aantal reclames is ook bij een gelijkblijvend niveau van inkomsten per reclame niet</p>

gegarandeerd.

Ad. 3 gemiddeld, op termijn meer (klachten over) achterstallig onderhoud Minder onderhoud van straatmeubilair kan leiden tot onveilige situaties bij gebruik. Dit kan tot schade bij derden leiden waarvoor het stadsdeel in concrete gevallen aansprakelijk kan worden gesteld. Het verdient aanbeveling om bij een jaarlijkse inspectie de evt. gevaarzetting te inventariseren en geconstateerde risico's te verwijderen. Eventuele contractuele verplichtingen moeten worden nagekomen.

Ad. 4 is voor het Zuidas gebied in strijd met de stedelijke afspraken. Voor het Museumplein een risico in relatie tot de nationale uitstraling van het plein, het huidige draagvlak met culturele partijen en de mogelijkheden tot het verwerven van externe financiering (pieken in de delta) bij het ministerie van EZ in het kader van het masterplan Museumplein. Minder onderhoud van OR kan leiden tot onveilige situaties bij gebruik. Dit kan tot schade bij derden leiden waarvoor het stadsdeel in concrete gevallen aansprakelijk kan worden gesteld. Het verdient aanbeveling om bij een jaarlijkse inspectie de evt. gevaarzetting te inventariseren en geconstateerde risico's te verwijderen.

Ad. 5 hoog, op termijn meer (klachten over) achterstallig onderhoud, versnelling vervangingsinvesteringen (kan leiden tot roofofbouw) en sociale onveiligheid. Minder onderhoud van OR kan leiden tot onveilige situaties bij gebruik. Dit kan tot schade bij derden leiden waarvoor het stadsdeel in concrete gevallen aansprakelijk kan worden gesteld. Het verdient aanbeveling om bij een jaarlijkse inspectie de evt. gevaarzetting te inventariseren en geconstateerde risico's te verwijderen.

Ad. 6 hoog Minder onderhoud van parken kan leiden tot onveilige situaties bij gebruik. Dit kan tot schade bij derden leiden waarvoor het stadsdeel in concrete gevallen aansprakelijk kan worden gesteld. Het verdient aanbeveling om bij een jaarlijkse inspectie de evt. gevaarzetting te inventariseren en geconstateerde risico's te verwijderen.

Ad 7 laag . Op termijn kan op achterstallig onderhoud en hogere kosten herstel. Minder onderhoud van groengebied Schinkel kan leiden tot onveilige situaties bij gebruik. Dit kan tot schade bij derden leiden waarvoor het stadsdeel in concrete gevallen aansprakelijk kan worden gesteld. Het verdient aanbeveling om bij een jaarlijkse inspectie de evt. gevaarzetting te inventariseren en geconstateerde risico's te verwijderen.

Maatregelen	Milj. Euro
1. Minimaal programma milieu	0,9
2.. Klimaat- en duurzaamheidsprogramma afschaffen (scen. 1) of reduceren (scen. 2 en 3)	0,6
3. Geen steun voor natuur- en milieuteam	0,3
4. Geen steun voor particuliere milieu- initiatieven	0,1
5. afvalinzameling ZuiderAmstel kostendekkend maken	0,6

Gevolgen maatregelen	
Ad.1	Een jaarlijks milieuprogramma opstellen, uitvoeren en evalueren is een wettelijke taak. Het milieuprogramma moet minimaal de wettelijke milieutaken van het stadsdeel bevatten.
Ad. 2	Stadsdeel Zuid levert niet haar extra bijdragen aan klimaatdoelstellingen, vervult niet haar voorbeeldfunctie. Daarentegen heeft het Rijk voor particulieren al veel subsidiemogelijkheden.
Ad. 3	Als Natuur- en milieuteams geen andere financieringsbron(-nen) vinden, dan zullen bijdragen van Natuur- en milieuteams verloren gaan. De bijdragen zijn onderhoud, beheer parken en geveltuinen, floatlands, milieubewustwording en ondersteuning milieu- initiatieven uit de samenleving.
Ad. 4	Minder particuliere milieu- activiteiten.
Ad. 5.	Hogere lasten voor burgers en bedrijven.

Uitvoerbaarheid
Ad. 1, 3 t.m. 5 eenvoudig, te effectueren per 2011. Ten aanzien van bijvoorbeeld het schrappen van de autoloze zondag moet overleg met stadsdelen en stad plaatsvinden. Ad. 2 neutraal, te effectueren per 2012 Ad. 5 Kostendekkend maken 2011 (van 94 % kostendekking naar 100% kostendekking).

Risico's
Ad. 1, 4 t.m. 5 laag Ad. 2 en 3 gemiddeld Ad. 6 gemiddeld

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. vermindering budget projecten stedelijke vernieuwing + stoppen beleid stedelijk vernieuwing NB in week van 1 maart wordt een projectenlijst opgeleverd.	1,4	0,7	0,35
2. Temporiseren Budgetten. Integraal Meerjarenprogramma Openbare Ruimte (IMOR)-projecten	4	2	1
3. stoppen (scenario 1) of verminderen (scenario 2) deelname Zuidas	0,45	0,23	0,11
4. Stoppen subsidie bewonersplatform Zuidas	0,01	0	0
5. Beheer Brede School de Bockesprong kostendekkend maken	0,04	0	0
6. vermindering beheer eigen panden	0,24	0,12	0,06
7. verhoging huur eigen panden naar marktconform tarief	0,06	0,03	0,02
8. Opheffen wijksteunpunten wonen	0,95	0,48	0,24

Gevolgen maatregelen	
Ad.1	<p>Scenario 1</p> <p>In de toekomst ontvangt de stad minder erfpachtinkomsten en minder als gevolg van mindere stijging WOZ. Verder worden de stedelijke doelstellingen, woonopgave en kwaliteitsverbetering openbare ruimte, niet volledig bereikt.</p> <p>Scenario 2</p> <p>Minder nieuwe erfpachtinkomsten stedelijk en navenant mindere stijging van de WOZ.</p>
Ad.2	Investerings in de kwaliteit van de openbare ruimte worden deels uitgesteld
Ad. 3	<p>Scenario 1</p> <p>Minder erfpachtinkomsten stedelijk en een mindere stijging van de WOZ. Verder worden de stedelijke doelstellingen, woonopgave en kwaliteitsverbetering openbare ruimte, niet volledig bereikt.</p> <p>Scenario 2</p> <p>Minder nieuwe erfpachtinkomsten stedelijk en navenant mindere stijging van de WOZ.</p>
Ad. 4	Vermindering draagvlak voor Zuidasontwikkelingen
Ad. 5	Beheer van de Brede School wordt versoberd (wellicht door één

	baliemedewerker minder) en daardoor kostendekkend.
Ad.6	Waarde eigen panden kan onder druk komen te staan en niet overal kan aan de Arbo- voorwaarden worden voldaan.
Ad.7	Is al vastgesteld beleid, maar nog niet volledig doorgevoerd. Gevolgen huurverhoging voor maatschappelijke instellingen.
Ad. 8	Ondersteuning en advies aan huurders(organisaties) vervalt. Meer huurders kunnen dupe worden van praktijken van verhuurders.

Uitvoerbaarheid	
Ad. 1 en 3 Neutraal. Een vertraging en vermindering van projecten kan deels vanwege niet te ontbinden contracten en stedelijke afspraken. Te effectueren per 2012 N.B. Stadsdeel Zuid heeft geen verdere invloed op realisatie en beheer van stedelijk programma Zuidas.	
Ad. 2 Neutraal	
Ad. 4 neutraal, vanaf 2012	
Ad. 5 Neutraal	
Ad. 6 en 7 Goed. Ad 1 te effectueren per 2011. Ad 2 te effectueren per 2012.	
Ad. 8 Neutraal. Wijksteunpunten ontvangen structurele subsidie, afbouwen kost tijd. Te effectueren per 2012.	

Risico's :	
Ad. 1, 3 t.m. 5 Gemiddeld. Er zijn organisatorische (aantal fte) consequenties, daarnaast moeten voor zeker maatregelen 1 en 2 de juridische en financiële risico's goed in beeld worden gebracht.	
Ad 2: Kans op achterstallig onderhoud in de toekomst en aansprakelijkheidstelling van het stadsdeel	
Ad. 6 Op langere termijn verval en onevenredig waardeverlies/herstelkosten.	
Ad. 7 en 8 Laag.	

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Veiligheidscoördinator (Deel coördinatie veiligheid stoppen)	0.05	0	0
2. Handhaving Openbare Ruimte (Stoppen handhaving OR)	1.7	0.8	0.2

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Stop coord. veiligheid, wel crisisbeheersing overeind: betekent minder inzet op veiligheidsincidenten & integraal veiligheidsbeleid		
Ad.2	Handhaving (en beheer) OR verdwijnt, forse toename rommel en onveiligheid. Effect op toename (jeugd)overlast. Handhaving OR alleen terugbrengen indien beheer OR wordt teruggebracht: Handhaving heeft weinig zin als openbare ruimte minder goed opgeruimd wordt	Terugschroeven: toename rommel en onveiligheid	Geen piekinzet meer op bijv. Vondelpark

Uitvoerbaarheid
Ad.1: eenvoudig, per 2011 Ad.2: complex, op zijn vroegst 2012
Risico's
Ad.1 het deels stopzetten van de coördinatie van veiligheid is niet- onwettelijk maar wel in strijd met de ontwikkelingen die door de Minister van Binnenlandse Zaken worden ingezet in de notitie Burgemeester en veiligheid van 8 april 2009. Hoog Ad.2 Er geldt een (beginsel) plicht tot handhaving. Dit geldt ook voor het handhaven van overtredingen van wettelijke voorschriften in de openbare ruimte. Belanghebbenden (bewoners enz.) kunnen zich ten opzichte van de overheid beroepen op deze beginselplicht. De overheid kan dan tot handhaving worden gedwongen.

Domein: Sociaal	Programmanaam: 4. Werk, inkomen en economie	productnaam	N..
-----------------	---	-------------	-----

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Economie/ondernemen (Stimuleren ondernemers reduceren)	0.22	0.16	0.105
2. Werkgelegenheidsprojecten (Stopzetten ID banen)	0.53	0.0	0.0

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	<p>Het contact met verenigde ondernemers en de samenwerking stadsdeel met de marktloop (onderling, met het stadsdeel en anderen) zal stroever verlopen. De kans op terugloop bezoekersaantal markten en een mindere uitstraling winkelgebieden wordt niet voorzien.</p> <p>Stopzetten Keurmerk Veiligheid Ondernem-trajecten (KVO) komt de veiligheid bij ondernemers niet ten goede.</p>	Zie Sc.1, maar wel inzet op minimaal contact ondernemers-verenigingen. Minder KVO trajecten	Afschaffen promotie Albert Cuyp.
Ad.2	Staken van werkgelegenheidsbeleid, leidt tot aantal mensen (m.n. risicojeugd) zonder werk en treft kunstinstellingen (zeker in combinatie met bezuinigingen op kunstbeleid)		

Uitvoerbaarheid
Ad.1: eenvoudig, per 2011
Ad.2: te effectueren op zijn vroegst per 2012. Dit is mede afhankelijk van contracten met de

desbetreffende instellingen. Afspraken in dergelijke contracten moeten worden gerespecteerd of er moet onderhandeld worden over het aanpassen van de afspraken.

Risico's

Gemiddeld

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Onderwijs bestuurlijk (MFG) ³ (Schoolzwemmen; stedelijke consensusvoorziening, geen einddatum)	0.419	0.0	0.0
2. Onderwijs bestuurlijk (MFG) (Schooltuinwerk; stedelijke consensusvoorziening, geen einddatum)	0.25	0.25	0.25
3. Onderwijs bestuurlijk (MFG) (Vakleerkrachten kunstz. vorming en sport weg, vervalt per 2011)	0.85	0.45	0.0
4. Onderwijs bestuurlijk (MFG) Binnenkant schoolgebouwen: Achterstallig onderhoud wegwerken, vervalt per 2014	0.45	0.45	0.45
5. Onderwijs bestuurlijk (MFG) (Exploitatie, geen einddatum in MFG opgenomen)	0.15	0.15	0.15
6. Onderwijs bestuurlijk (MFG) (Culturele Vorming; stedelijke consensusvoorziening, geen einddatum)	0.205	0.205	0.205
7. Cofinanciering doeluitkeringen (Stop op doeluitkeringen = stop eigen bijdrage stadsdeel)	1.56	0.72	0.361
8. Temporiseren Onderwijshuisvesting Buitenkant schoolgebouwen: renoveren/opknappen	1.39	0.82	0.53
9. Subsidiëring peuterspeelzalen (Peuterspeelzalen niet meer (volledig) subsidiëren)	1.13	0.565	0.156
10. Speeltuinwerk (Speeltuinwerk niet meer (volledig) subsidiëren)	0.5	0.3	0.075
11. OKC Opvoedpunten (Helft opvoedadviseurs weg) ⁴	0.19	0.045	0.022
12. OKC huisvesting (van 3 naar 1 locatie in Zuid)	0,2	0.0	0.0
13. Brede schoolconcept (concept = verband tussen en aanbieden van activiteiten in school, in de kinderopvang en naschoolse activiteiten)	0,12	0,06	0,03
14. Onderwijs bestuurlijk (MFG) Subsidiëring van mentoraten (ten dele) stoppen.	0,063	0,032	0,016
15. Voortijdig schoolverlaters (RMC) Subsidiëring van ter voorkoming voortijdige schoolverlaters (ten dele) stoppen.	0,88	0,44	0,22
16. Opplussing toelage BOPOZ ⁵ (afschaffen per 2012)	0,3	0,15	0,075

³ MFG staat voor de verordening Materiele en Financiële Gelijkstelling, hierin wordt geregeld dat de lokale overheid de middelen evenredig over de openbare en niet-openbare scholen verdeelt.

⁴ OKC staat voor Ouder en Kind Centrum, MPG voor de aanpak van multiprobleemgezinnen

⁵ BOPOZ Bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Zuideramstel

17. Speelmiddagen kinderen met geestelijke/ lichamelijke handicap Subsidiëring tbv speelmiddagen (ten dele) stoppen.	0,031	0,016	0,08
18. Naschoolse opvang kinderen met geestelijke/ lichamelijke handicap Subsidiëring tbv naschoolse opvang (ten dele) stoppen.	0,13	0,065	0,033
19. Jongerenwerk (versoberen jongerenwerk, sportbuurtwerk en opbouwwerk risicojongeren ZA)	0,36	0,18	0,09
20. Schuldhulpverlening jongeren versoberen	0,03	0,015	0,008

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Aantal kinderen met zwemdiploma A kan dalen, het is geen wettelijke taak van het stadsdeel dat kinderen een zwemdiploma moeten halen.		
Ad.2	Minder kinderen in contact met natuur, het is geen wettelijke taak van het stadsdeel	Id. Sc.1	Id. Sc.1
Ad.3	Minder beweging en kunstz. vorming kinderen.	Scholen kiezen òf voor kunst. vorming- òf voor sportvakleerkrachte n	
Ad.4	Schoolbesturen zijn hier zelf verantwoordelijk voor; wel: binnenkwaliteit gebouwen slechter.	Id. Sc.1	Id. Sc.1
Ad.5	Schoolbesturen hier zelf verantwoordelijk voor; wel: evt. exploitatieproblemen, zeker in combinatie met andere bezuinigingen onderwijs	Id. Sc.1	Id. Sc.1
Ad.6	Kunstkijkuren en muziekluisterlessen weg: kunstzinnige vorming kinderen minder.	Id. Sc.1	Id. Sc.1
Ad.7	Stop op Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), Jeugd & Veiligheid	Stop D&C, in stand houden (niet extra inv.) VVE, J&V	D&C stopzetten, rest blijft

	<p>(J&V) en Dagarrangementen en Combinatiefuncties (D&C)</p> <p>Stop VVE betekent, naast afname taalontwikkeling kwetsbare peuters, ook afbouw van net opgezet beleid.</p> <p>Stop J&V heeft tot gevolg toename jeugdoverlast en geen samenwerking meer met OM/politie/Ketenunit.</p> <p>Stop D&C betekent minder mogelijkheden talentontwikkeling kwetsbare jeugd en opvangmogelijkheden voor ouders.</p>	continueren	
Ad.8	Geen direct effect, het is een financieel- technische wijziging	Id. Sc.1	Id. Sc.1
Ad.9	Alle peuterspeelzalen opheffen heeft effect op ontwikkeling van peuters en een opvangprobleem voor ouders.	Deels opheffen en alleen in zwakke buurten openhouden, denk aan bijv. Pijp/Marathon-/Rivierenbuurt	
Ad.10	Stoppen met subsidiëren van de dier- & speeltuinen. Speeltuinwerk is onderdeel van Dagarrangementen- en Combinatiefunctiebeleid.	Alleen in wijken met zwakste groepen dier&speeltuinen blijven subsidiëren	Eén speeltuin niet meer subsidiëren, en anderen met een lagere bijdrage.
Ad.11	Er is nog minimale opvoedondersteuning over. En via de wetten CJG en WMO dient hierin juist extra geïnvesteerd te worden.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad.12	Samenvoegen locaties geeft efficiencyvoordeel door samenvoegen baliefuncties, wachtruimtes etc. (niet: m2 mbt	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1

	personeel, is wettelijke taak). Effect door grotere reisaftanden voor vaak (kwetsbare) kinderen en ouders, minder buurtnetwerk OKC en Multiprobleemgezinnen. Het wettelijk minimumniveau van aantal OKC's per stad of stadsdeel moet nog worden bepaald.		
Ad. 13	Geen (relatie meer tussen) activiteiten in school, in de kinderopvang en bij aanbieden naschoolse activiteiten.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 14	Geen begeleiding van individuele leerlingen en hun ouders bij een problematische de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 15	Geen begeleiding meer van leerlingen jonger dan 23 jaar die hun startkwalificatie nog niet behaald hebben. Meer schooluitval en toename jeugd zonder startkwalificatie en jeugdoverlast	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 16	Geen bekostiging meer van extra vakleerkrachten gym, coördinator brede school en andere specifieke taken van leerkrachten. Geen bijdrage meer in extra bijdrage voor energie voor school- gebouwen die niet voldoen aan de norm van het ministerie.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 17&18	Minder mogelijkheden voor opvang kinderen die vanwege een geestelijke/lichamelijke handicap niet kunnen worden opgevangen in de reguliere kinderopvang.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 19	Overlast van (risico)jongeren neemt toe.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 20	Kans dat jongeren met schulden slechte start maken in hun	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1

	<p>volwassen leven neemt toe. De overlast van risicojongeren neemt toe, minder jongeren maken een goede start in hun volwassen leven, en overlast neemt toe.</p>		
--	--	--	--

<p>Uitvoerbaarheid</p> <p>Ad.1,2, 6, 14: complex, Zijn stedelijke afspraken in een consensusvoorziening; af te stemmen met stad en stadsdelen, geen einddatum aan verbonden.</p> <p>Ad. 3t/m5: eenvoudig per afloop datum in MFG (vervaldatum: zie per maatregel)</p> <p>Ad.7/9/10: complex, te effectueren per op zijn vroegst 2012. Betreft afbouw panden en capaciteit.</p> <p>Ad.12: Complex, betreft o.a. huurovereenkomsten GGD/vastgoed, wellicht personeel GGD</p> <p>Ad. 13t/m20: complex, te effectueren per op zijn vroegst 2012</p>
--

<p>Risico's</p> <p>Ad.1t/m6: Hoog. Direct effect op exploitatie van PO scholen: die zullen financiële en inhoudelijke samenwerking met stadsdeel stoppen op diverse gebieden, dan ook een financieel risico.</p> <p>Ad7.t/m11: Hoog. Preventief jeugdbeleid is onderdeel van de WMO; wellicht juridisch onvolkomenheid van stadsdeel wegens compensatiebeginsel en prestatieveld jeugd</p>

Maatregelen ⁶	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Woonservicewijken (Stimuleren woonservicewijken stoppen)	0,1	0,1	0,1
2. Buurthuiswerk/jongerenwerk (Bezuiniging op m.n. huisvesting, personeel, act.)	2,340	1,17	0,235
3. Wijkopbouwcentra SOOZ en Centuur (Stoppen met wijkopbouwwerk)	1,127	0,66	0,205
4. Maaltijden (Alle niet-geïndiceerde maaltijden stoppen)	0,18	0,04	0,02
5. Buurtconciërges (alle/deels conciërges weg)	0,19	0,09	0,05
6. Ouderen activiteiten (Helpt ouderenactiviteiten weg)	0,2	0,1	0,05
7. Schuldhulpverlening (Schuldhulp sterk versoberen)	0,32	0,155	0,078
8. Maatschappelijk Dienstverlening (Inperken (helpt) Maatschappelijke Dienstverlening)	0,52	0,31	0,155
9. Sociaal Raadsliden (Helpt sociaal raadsliden weg)	0,49	0,245	0,123
10. Maatschappelijk Werk Ouderen (Wijkpost, buurthulp, telefooncirkel sterk ingeperkt)	0,2	0,1	0,05
11. Opbouwwerk ouderen (versoberen helpt)	0,056	0,028	0,014
12. Doelgroepensubsidie stoppen (zoals Marokkaanse werkgroep)	0,1	0,05	0,025
13. Steunpunt vrijwilligers (versoberen subsidie kwart)	0,038	0,019	0,008
14. Subsidie bewonersinitiatieven/kleine buurtbeheerbudgetten (stopzetten subsidie)	0,32	0,06	0,03
15. Wijkpost voor ouderen (versoberen kwart)	0,07	0,035	0,018
16. Algemene hulpdienst (stoppen subsidie)	0,12	0,06	0,03
17. Dienstencentrum Rijnstraat (valt vanaf 2012 vrij)	0,1	0,1	0,1
18. Preventieve huisbezoeken ouderen (versoberen helpt)	0,08	0,04	0,02
19. Klussenteam (versoberen kwart)	0,11	0,055	0,028
20. Tijdsbesteding ouderen	0,035	0,018	0,009
21. Ouderenadviseurs (versoberen kwart)	0,12	0,06	0,03
22. Meer bewegen voor ouderen (versoberen kwart)	0,012	0,006	0,003
23. Thuisadministratie (versoberen kwart)	0,07	0,035	0,018

⁶ Betreffen allen (basis)voorzieningen voor veel kwetsbare ouderen en gezinnen en mensen met beperkingen: heeft direct effect op armoede, sociale problematiek stijgt direct. Om dit te beperken is het wellicht aan te raden te werken met een financiële taakstelling (en inhoudelijke visie) voor dit programma.

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Woonservicewijken komen minder (snel) tot stand, stadsdeel minder aantrekkelijk wonen voor ouderen en lichamelijk beperkten: participatie en aangepaste woningen pas op langere termijn	Id. Sc.1	Id. Sc.1
Ad.2	2 buurthuizen (O- Z) blijven subsidiëren: bijvoorbeeld 1 voor jeugd in Pijp, 1 voor ouderen in Marathonbuurt: alleen 2 zwakste buurten zijn dan bediend. 4 buurthuizen niet meer subsidiëren, hetgeen sluiting tot gevolg zal hebben. Minder sociale samenhang, treft vooral kwetsbare buurten, meer overlast (risico)jeugd en minder burger- participatie	4 buurthuizen over in O- Z: enige mogelijkheid voor collectief beleid blijft over	Bezuiniging op projecten/person eel/activiteiten
Ad.3	Sluiten alle 3 wijkopbouwcentra: minder sociale samenhang en opbouw, vooral in kwetsbare buurten, burgerparticipatie minder	Alleen in zwakste buurt blijft 1 open (bijv. Ceintuur); versoberen subsidie opbouwwerk	Sluiten 1 wijkcentrum: bijv. Vondelpark/Conc ertgebouwbuilt, versoberen subsidie opbouwwerk
Ad.4	Alleen overeind houden geïndiceerde maaltijdvoorziening	Sterk versoberen	Versoberen
Ad.5	Stop: minder samenhang buurten, minder diensten zwakke groepen	Helpt wegbezuinigen; effecten idem sc. 1; alleen voor zwakke buurt	Stofkam/versober en
Ad.6	Alleen voor zwakste groepen ouderen: minder participatie, meer eenzaamheid	Stop op activiteiten voor bekwamere/rijkere doelgroepen	versoberen

Ad.7	Toename schulden/armoede	Alleen inzetten in zwakke buurten met weinig soc. samenhang	versoberen
Ad.8	Helpt budget weg: terugval voor zwakke groepen (opvangnet weg)	Chronische groep ontzien	versoberen
Ad.9	Helpt raadslieden weg: minder soc./econ. steun ouderen en gezinnen	Betekent een kwart raadslieden minder: alleen inzet in bepaalde buurt	versoberen
Ad.10	Forse reductie hulp ouderen (Puur Zuid), als bezuiniging al in nota HSD opgenomen	Sterke beperking hulp ouderen; is succesvol/goedkope hulp	versoberen
Ad.11, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23	Alle voor ouderen in het leven geroepen voorzieningen worden versoberd.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 12	Doelgroepen kunnen minder activiteiten ontplooiën	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 13	Vrijwilligers zullen minder steun ondervinden en het aantal vrijwilligers zal minder snel toenemen	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad. 14	Geen buurtfeesten meer en beperkte aantasting van leefbaarheid van woonomgeving.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1
Ad.16	Werkzaamheden overlappen met veel andere voorzieningen, gevolg van stopzetting subsidie zal gering zijn.	Halvering scenario 1	Kwart van scenario 1

Uitvoerbaarheid
Ad.2&3: Complex (panden en capaciteit). De andere maatregelen zijn neutraal effectueerbaar, per op zijn vroegst 2012.
Risico's
Ad.2: Hoog gecombineerd met diverse andere bezuinigingen komt de exploitatie van welzijnsinstellingen in moeilijkheden. Dat levert incidenteel mogelijk ook financieel risico op. Ad.4t/m16: Hoog Betreft onderdelen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning: terugbrengen kan juridische procedures uitlokken i.v.m. compensatiebeginsel en prestatievelden. Het is een nieuwe dus er is weinig ervaring met deze juridische effecten.

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Sportbeoefening (Stopzetten structurele subsidies sportbeoefening)	0,6	0,435	0,138
2. Sporthal (Afstoten sporthal)	0,35	0,0	0,0
3. Zuiderbad (Afstoten Zuiderbad)	0,7	0,0	0,0
4. De Mirandabad (afstoten Mirandabad)	1,13	0,0	0,0
5. De Mirandabad tarieven verhogen	+0,225	+0,225	+0,225
6. Onderhoud sportvelden (versoberen subsidie)	0,12	0,06	0,03

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
Ad.1	Sportbeleid vervalt geheel: stop op sportbuurtwerk heeft consequenties veiligheid (risicojeugd): veiligheid OR en risicojeugd Olympiaplein, Aangepast sporten (minder participatie gehandicapten), bestrijding overgewicht kinderen (gezondheid)	Sportbuurtwerk stopt, Halve Maan, Jump- in en Aangepast sporten blijft	Alleen bezuinigen op Halve Maan/Jump-in/Aang. sporten
Ad.2	Minder mogelijkheden sporten, stop act. doelgroepen, burgers inactiever, vooral zwakkere groepen. Zuid heeft echter relatief veel sporthallen en sportgelegenheden		
Ad.3 en 4	Minder mogelijkheden zwemmen, stop act., burgers inactiever, vooral impact op zwakkere groepen: bezien in combinatie met andere stadsdelen voordat elk stadsdeel zwembaden sluit in hele stad		
Ad.5	Mogelijk minder bezoek door hogere prijs, per saldo beperkte maatregel		
Ad.6	Achterstand in onderhoud sportvelden.		

Uitvoerbaarheid
Ad.1: neutraal, effectueerbaar per op zijn vroegst 2012
Ad.2, 3, 4, en 5: Complex: effectueerbaar op zijn vroegst per 2012. Complexiteit betreft vooral zwembad en sporthal (afstoten vastgoed, vast personeel etc.)
Ad.6: eenvoudig, effectueerbaar per 2011.

Risico's
Gemiddeld

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Kunst en cultuur (Stopzetten structurele subsidies kunst en cultuur)	0.59	0.355	0.128
2. Bibliotheekwerk (Sluiten 1, 2 of 3 van de vier locaties in Zuid; of sterk versoberen)	2.23	1,12	0,21

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
Ad.1	Kunstbeleid vervalt geheel: Stoppen met kunstroutes, - festivals en andere eenmalige initiatieven en omvallen kunstinstellingen beïnvloed economie: bezoekersaantallen en bestedingen horeca dalen bijv; ook effect op ontwikkeling kinderen & (econ.)uitstraling stadsdeel	Aantal subsidies blijven, rest vervalt	Subsidies instellingen blijven, eenmalige initiatieven vervallen
Ad.2	Sluiten 3 locaties. Kinderen, ouderen en lichamelijk beperkten: minder lezen, internet etc	Sluiting 2 locaties of sterk inperken subsidies alle locaties; gevolgen zie scenario 1	Sluiten 1 locatie of versoberen subsidie alle locaties

Uitvoerbaarheid
Ad.1: neutraal, te effectueren per op zijn vroegst 2012;
Ad.2: complex, wegens panden en capaciteit, op zijn vroegst per 2012 te realiseren
Bibliotheekbeleid is onderhevig aan stedelijk/provinciale/rijksafspraken.

Risico's
Gemiddeld

Domein: Sociaal	Programmanaam: Overig HSD en Stofkam	Productnaam	N..
-----------------	--------------------------------------	-------------	-----

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Milj. euro	Milj. euro	Milj. euro
1. Heroverweging Soc. Domein Oud- Zuid 2009; is al bestuurlijk vastgesteld in 2009 en in uitvoering	1.0	1.0	1.0
2. Stofkam/versoberen (Kleinere subsidies/organisaties en (stel)posten)	0.4	0.2	0.1

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Nota Heroverweging Sociaal Domein Oud- Zuid 2009.	Zie scenario 1	Zie scenario 1
Ad.2	Alle stel- en onderzoeksposten en kleine subsidies weg, versobering van aantal kleinere posten: Geen ruimte meer voor kleine initiatieven of om kleine tegenvallers op te vangen, geen ruimte meer voor beleidsonderzoek, -analyse en -communicatie.	Id. sc.1, maar onderzoeksposten overeind houden	Alleen versoberen kleinere posten

Uitvoerbaarheid
Ad.1: neutraal (divers), zie nota Heroverweging Sociaal Domein (Oud- Zuid), op zijn vroegst te effectueren per 2011.
Ad.2: kan complex zijn, hangt af van subsidie systematiek, op zijn vroegst per 2012.

Risico's
Gemiddeld. Indien elders fors bezuinigd wordt op sociaal domein, en hele beleidsvelden worden gesaneerd, laat dat direct minder mogelijkheden en kleiner bedrag voor versobering over.

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Centrale regie op inhuur, minder inhuur externen	0,5	0,3	0,150
2. Meer centrale coördinatie van de inkoop	3,0	2,0	1,0

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Meer centrale regie op inhuur.		
Ad.2	Uniformering van de inkoopprocessen		

Uitvoerbaarheid
Neutraal tot complex, Alle afdelingen moeten meedoen en daadwerkelijk gebruik (willen) maken van de centrale inkoop. Maatregelen 1 en 2 zijn te effectueren per 2011, waarbij voor maatregel 2 wel extra structurele kosten moet worden gemaakt (circa € 200.000) voor opleiding en ondersteuning. Het genoemde minimale bedrag is de besparingsmogelijkheid per 2012.

Risico's
Ad 1 en 2. Laag

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Digitalisering van de werkprocessen. Het uitvoeren van een digitaliseringsprogramma binnen Zuid vergt een eenmalige investering, maar levert gelijktijd een besparing op. Speerpunt is hierbij de invoering van een Document Management Systeem (DMS)	1,0	0,5	0
2. Aantal werkplekken verminderen (meer flexplekken). Door meer flexibel te werken kan het aantal werkplekken fors worden teruggebracht.	1,0	0,7	0,35
3. Ontwikkelen management stuurinformatie	1,0	0,7	0,5

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Verbeterde (elektronische) dienstverlening aan de burger. De maximale variant gaat uit van een verregaande automatisering van processen. De middenvariant gaat uit van de halve opgave. Om de maximale variant mogelijk te maken is een eenmalige investering nodig van circa € 1,8 mln		
Ad.2	Dit levert aan de ene kant extra kosten op (laptop, pda e.d.) maar daar staan lagere huisvestingskosten tegenover. In de minimale variant vermindert het aantal werkplekken met 20%.		
Ad.3	Betere aansturing van de organisatie levert ook een financiële besparing op. In de maximale variant wordt gerekend met een besparing van 1 % van het materiele uitgavenbudget.		

Uitvoerbaarheid

Complex, te effectueren per 2013 – 2014. Ook betreft het hier 'dubbel' geld; de besparing komt uit het uitsparen van arbeid. Dergelijke besparing maakt ook impliciet deel uit van alle besparingen in dit rapport. Voor alle besparingen moet eerst worden geïnvesteerd.

Risico's

Ad. 1 De verregaande digitalisering van werkprocessen is kansrijk als er hard op gestuurd wordt. Het risico is dat wel de investering wordt gedaan in tijd, geld en mensen, maar niet de besparing wordt geboekt.

Ad. 2 Flexibel werken vereist een forse cultuurverandering en een herontwerp van werkprocessen.

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Kosten DB/Griffie/Stadsdeelraad	1,05	0,95	0,85
2. 3 raadscommissies in plaats van 4	ntb		
3. Minder ondersteuning Dagelijks Bestuur	0,1	0,05	
4. Afschaffen wethouderssprekuren	ntb		
5. Verlagen onkostenvergoeding en vergoeding voor werkzaamheden raadsleden	0,1	0,05	

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Als minimum, maar nu naar 3 DB- leden	Als minimum. Maar nu naar 4 DB- leden	Effect vermindering bestuursomvang met stadsdeelraad en griffie Zuideramstel en van 7 naar 5 DB- leden
Ad.2	Meer sturen op hoofdlijnen door de raad		
Ad.3	Intern betekent dit minder bestuurlijke ondersteuning en advies. Maximum variant is een vermindering met 2 bestuursadviseurs. Medium variant gaat uit van 1 bestuursadviseur minder.		
Ad. 4	Wensen en klachten van burgers kunnen ook langs andere wegen de stadsdeelorganisatie binnenkomen		
Ad 5.	De Maximale variant gaat uit van een vergoeding die op 80% van de BZK norm ligt, de medium variant gaat uit van een vergoeding op 90% van die norm. Alleen bovenwettelijk schrappen.		

Uitvoerbaarheid

Goed

Risico's

Ad 1. Minder bestuurlijke inzet vraagt een betere en meer gedegen voorbereiding van de ambtelijke organisatie om de bestuurders toch het werk kunnen laten verrichten. Dit kan de besparing van 1 a 2 DB leden minder weer ongedaan maken. Ad 2 t/m ad. 5 neutraal.

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Leges Burgerzaken meer kostendekkend maken	0,7	0,5	0,2

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Lastenverzwaring burgers		

Uitvoerbaarheid

Lastig; de stadsdelen hebben in 2009 besloten uniforme legestarieven te hanteren. Een besluit tot verhoging zou dan door alle stadsdelen gezamenlijk – en in samenspraak met de Dienst Persoonsgegevens - moeten worden genomen.
--

Risico's

Laag

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Één financieel advieshuis voor alle stadsdelen (voor specialistische vragen)	0,1	0,05	0
2. Gezamenlijk uitbesteed Financieel Beheer	0,1	0,05	0

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1 en 2	De specifieke vakkennis en expertise verdwijnt uit de organisatie en komt op afstand te staan.		

Uitvoerbaarheid
Complex, alle stadsdelen moeten participeren, net in een tijd dat men terugkeert op het uitbesteden van deze functies. Niet per 1-1-2011 te realiseren

Risico's
Neutraal, specifieke vakkennis en expertise verdwijnt uit de organisatie, de lijnorganisatie komt verder weg te staan van dit onderdeel van de bedrijfsvoering.

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Outsourcen van faciliteiten (kostenneutraal)	0,29	0,23	0,18
2. Geen beveiliging bij ingang stadsdeelkantoor	0,03		
3. Openingstijden en locaties stadsdeelkantoor verminderen	0		

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Kantines soberder		
Ad.2	Er gaat een preventieve werking uit van de aanwezigheid van een professionele beveiliging		
Ad.3	De dienstverlening die het stadsdeel richting burger biedt wordt versoerd		

Uitvoerbaarheid
<p>1. Neutraal. Friciekosten. Bezuinigingen op catering zullen altijd met Ondernemingsraad moeten worden besproken in het bedrijfsoverleg daar waar het gaat over eigen personeel. Ten aanzien van onze partners zoals hebben we te maken met het uitdienen van het contract.</p> <p>Vermindering productiviteit buitendienst is te verwachten in de maximale variant (Er is ook maar sprake van een half uur lunchtijd en het is voor de bedrijfsvoering het efficiëntst als op de werf genoten kan worden van een goede lunch voor een redelijke prijs!). Omgeving Tripolis herbergt weinig alternatieve voorzieningen. 2 en 3 goed uitvoerbaar</p>

Risico's
<p>Ad 1. Minder aantrekkelijke werkgever</p> <p>Ad 2. Er hebben zich een aantal jaren geleden incidenten voorgedaan die hebben geleid tot het inhuren van professionele beveiligers. Een check met betrekking tot aansprakelijkheid en arbowet is nodig.</p> <p>Ad 3. Beperken openingstijden overdag levert niet per definitie een bezuiniging op. Uitbreiding van de openingstijden in de avond kost extra geld. Het levert niet meer inkomsten op maar het kost wel meer tijd en dus geld (personeel, beveiliging, gebouw etc.)</p>

Maatregelen	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
	Mln. euro	Mln. euro	Mln. euro
1. Stadsdeelkrant opheffen	0,65	0,35	0,2
2. Opheffen personeelsblad	0,07	0,04	0
3. communicatie- extra's	PM		

Gevolgen maatregelen per scenario	Scenario's		
	1	2	3
	Max.	Med.	Min.
Ad.1	Burgers worden niet meer wekelijks actief geïnformeerd, alleen nog via internet	1 maal per maand	1 maal per twee weken
Ad.2	Volledig opheffen personeelsblad	In plaats van 8 maal nog maal 4 maal per jaar laten verschijnen	

Uitvoerbaarheid

Goed uitvoerbaar, het is mogelijk de stadsdeelkrant op zijn vroegst per 2010 volledig op te heffen. Het personeelsblad zou dan ook volledig kunnen worden opgeheven.
--

Risico's

Ad.1. Aandacht is nodig voor de organisatie van de wettelijk verplichte publicaties
Ad. 2. Er valt een element van binding weg in de organisatie